

Список використаних джерел:

1. Негрей М. В. Цифрова трансформація аграрного сектору: перспективи, виклики та рішення. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2023. Т. 8, № 1. С. 94-100. <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2023.8.1.94-100>.
2. Гринько Т. В., Гвініашвілі, Т. З., Сотула В. В. Особливості управління збутовою діяльністю підприємства в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2023 № 51. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-8>.
3. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Каліберда М. С. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. № 50. 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>.

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Широких Д. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ
СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА**

Сучасні умови господарювання характеризуються зростаючою динамічністю, невизначеністю та турбулентністю бізнес-середовища, що зумовлює необхідність системного перегляду традиційних підходів до стратегічного управління розвитком підприємства. Управління змінами в системі стратегічного розвитку передбачає цілеспрямовану діяльність щодо трансформації структур, процесів, технологій і поведінкових моделей персоналу з метою забезпечення реалізації стратегічних цілей підприємства. Зміни можуть стосуватися модернізації виробництва, впровадження інноваційних продуктів, переходу до цифрових бізнес-процесів, реінжинірингу організаційної структури або формування нової моделі комунікації із зовнішніми стейкхолдерами [3]. Ключовим аспектом є розуміння того, що будь-які зміни вимагають системної підготовки, врахування інтересів учасників процесу, попередження опору персоналу та забезпечення ефективної комунікаційної підтримки. Без якісної управлінської роботи у сфері змін стратегічні плани залишаються декларативними, а підприємство ризикує втратити позиції на ринку.

Базовою передумовою ефективного управління змінами є стратегічний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища. Зовнішні чинники: технологічні зрушення, поведінка конкурентів, зміни споживчих переваг, регуляторні

нововведення, геополітичні ризики (формують потребу у трансформаціях), тоді як внутрішні чинники (структура виробничих потужностей, кадровий потенціал, корпоративна культура, рівень інноваційної спроможності) визначають можливості реалізації змін. На перетині цих груп факторів формується стратегічна траєкторія розвитку підприємства, у межах якої управління змінами виконує роль механізму забезпечення гнучкості та адаптивності. Важливим елементом системи управління змінами є формування бачення (vision) майбутнього стану підприємства. Стратегічне бачення створює рамкове уявлення про цілі трансформацій, визначає довгострокові орієнтири та слугує мотиваційним інструментом для персоналу. Чітко сформульоване бачення зменшує невизначеність та сприяє зниженню опору змінам, який часто виникає через страх втрати статусу, звичних методів роботи або надмірне навантаження на працівників. Водночас для успіху змін недостатньо одномоментного формування бачення – необхідна системна комунікація, що забезпечить розуміння його змісту на всіх управлінських рівнях [1; 5].

Управління змінами в контексті стратегічного розвитку також передбачає перехід до проєктного підходу. Впровадження змін часто є комплексним процесом, що включає різні фази – від діагностики до реалізації. Проєктне управління забезпечує структурованість цього процесу, створює чіткі рамки контролю за строками, ресурсами та очікуваними результатами. Використання методологій Agile, Lean, Scrum або PRINCE2 дозволяє підвищити гнучкість, особливо коли зміни пов'язані з цифровою трансформацією, впровадженням ІТ-рішень або автоматизацією бізнес-процесів. У таких випадках швидкі цикли тестування, короткі спринти та регулярний зворотний зв'язок забезпечують адаптивність і підвищують ефективність змін [1].

Фінансово-економічне забезпечення змін є ще одним ключовим елементом успішної трансформації. Будь-які зміни передбачають витрати, що пов'язані з оновленням технологій, модернізацією обладнання, оптимізацією логістики, реалізацією інноваційних проєктів або навчанням персоналу. Важливо, щоб підприємство мало чітко структурований бюджет змін, систему контролю за витратами, механізми оцінки економічної ефективності та інструменти залучення інвестицій за потреби. Оцінка доцільності впровадження змін має включати аналіз ризиків, прогнозування можливих сценаріїв та розрахунок очікуваного економічного ефекту.

Ключовим завершальним етапом у системі управління змінами є моніторинг та оцінка результатів. Підприємство повинно мати індикатори, які дозволяють оцінити успішність реалізації змін – показники фінансової ефективності, рівень продуктивності, якість роботи персоналу, інноваційну активність, ступінь задоволеності клієнтів. Регулярний аналіз результатів дає змогу визначити ефективність трансформацій, скорегувати подальші дії та забезпечити безперервність стратегічного розвитку [4]. У підсумку, управління змінами є невід’ємною складовою стратегічного розвитку підприємства, оскільки саме воно забезпечує адаптивність, гнучкість та інноваційну здатність організації. У сучасних умовах підприємства, які ефективно інтегрують зміни в управлінські процеси, мають значно більше шансів досягти стабільного зростання, зберегти конкурентні переваги та сформулювати нові можливості розвитку. Тому управління змінами слід розглядати не як разову управлінську функцію, а як постійну стратегічну компетенцію, що визначає довгостроковий успіх підприємства.

Список використаних джерел:

1. Брінь П. В., Голтвянська Ю. В. Стратегія розвитку підприємства: сутність та класифікація. *Підприємництво та інновації*. 2024. № 21. С. 31-34.
2. Касьянова Н. В. Процесна модель управління розвитком підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2023. № 4 (1). С. 7-11.
3. Краснокутська Н. С., Коптева Г. М. Стратегії забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів підприємства. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*. Серія: економічні науки. № 3. 2024. С. 3-6.
4. Сучасні технології стратегічного управління в умовах євроінтеграції: монографія; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І. О. Кузнецової. Харків: ПромАрт, 2024. 184 с.
5. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Алещенко В. І. Стратегічне управління як елемент організаційно-економічного механізму забезпечення економічної стійкості підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 30-34.